

**UCHWAŁA NR XXXVII/210/21
RADY MIEJSKIEJ W STAWISKACH**

z dnia 17 września 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Stawiski

Na podstawie art.4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz.1818) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych w Gminie Stawiski stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stawisk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Kamil Zajączkowski

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program Usług Społecznych w Gminie Stawiski

STAWISKI, sierpień 2021

Spis treści

I. NAZWA I CEL PROGRAMU	3
II. OKRES REALIZACJI PROGRAMU	3
III. OPIS POTRZEB UZASADNIAJĄCYCH REALIZACJĘ PROGRAMU	3
IV. CHARAKTERYSTYKA I PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM	8
V. OKREŚLENIE USŁUG SPOŁECZNYCH OFEROWANYCH W PROGRAMIE	9
VI. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIENIA WARUNKÓW DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH	11
VII. WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA USŁUGI SPOŁECZNE ORAZ ULG	13
VIII.DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH	14
IX. ORGANIZACJA PROGRAMU, W TYM ETAPY JEGO REALIZACJI	15
X. SPOSÓB MONITOROWANIA, OCENY PROGRAMU i MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI	15
XI. BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	20

I. NAZWA I CEL PROGRAMU

Nazwa Programu: Program Usług Społecznych w Gminie Stawiski.

Celem Programu jest zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby mieszkańców Gminy Stawiski.

Tryb, zasady tworzenia i uchwalania Programu Usług Społecznych wynikają z Rozdziału 2 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818). Centrum Usług Społecznych w Stawiskach jest realizatorem Programu US, którego wykonawcami zgodnie z art. 7 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818) mogą być:

- Centrum Usług Społecznych w Stawiskach,
- Urząd Miejski w Stawiskach,
- Jednostki organizacyjne Gminy Stawiski,
- organizacje pozarządowe lub podmioty, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- podmioty wyłonione na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych,
- podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Centrum Usług Społecznych ma za zadanie wzmocnienie grup wskazanych i opisanych w Diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Stawiski.

II. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program CUS realizowany będzie od 01.09.2021 roku do 31.08.2023 roku

III. OPIS POTRZEB UZASADNIAJĄCYCH REALIZACJĘ PROGRAMU

Przystępując do tworzenia Centrum Usług Społecznych oraz Programu Usług Społecznych Gmina Stawiski opracowała „Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Stawiski”¹. Diagnoza została przeprowadzona zgodnie z art. 21 Ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818). W ramach diagnozy wykorzystano rozwiązania mające na celu zweryfikowanie poziomu świadczenia usług społecznych na terenie Gminy Stawiski. Przedmiotem badania było także określenie głównych problemów społecznych występujących w gminie, określenie głównych interesariuszy oraz opisanie dotychczas świadczonych usług.

Na etapie tworzenia projektu Centrum Usług Społecznych dokonano wstępnej diagnozy potrzeb oraz wyboru głównych grup docelowych, jakie zostaną objęte usługami w ramach CUS. Są to następujące grupy z terenu Gminy Stawiski:

- Dzieci i młodzież;

¹ Diagnoza została opracowana w okresie grudzień 2020 – styczeń 2021

- Seniorzy;
- Osoby z niepełnosprawnością;
- Rodziny potrzebujące wsparcia;
- Mieszkańcy w kontekście działań aktywizujących.

Według danych z 30 listopada 2020 rok gmina liczyła 6 104 mieszkańców. Liczba ta od kilku lat systematycznie się zmniejsza, w roku 2013 gminę zamieszkiwało 6 506 osób. W ocenie mieszkańców gmina Stawiski jest dobrym miejscem do życia, bezpiecznym, dobrym do wychowywania dzieci, choć poziom życia jest średni i sporo osób pozostaje bez pracy (282 osoby, w tym 194 długotrwale) lub korzysta z pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach w 2019 roku obejmował opieką 903 rodziny (1 908 osób w tych rodzinach) i podjął interwencje kryzysowe w 11 przypadkach (51 osób). Z powodu niepełnosprawności OPS udzielił pomocy w 2019 roku 39 rodzinom (w tym 22 na obszarze wiejskim).

Ze struktury demograficznej wynika, że w gminie mieszka 425 dzieci do 7 roku życia i 706 w przedziale od 8 do 18 roku życia a 1135 osób przekroczyło 60 rok życia.

Potrzeby i problemy społeczne poszczególnych grup docelowych objętych działaniami CUS zostały zidentyfikowane w wyniku przeprowadzenia badań ilościowych i jakościowych.

DZIECI I MŁODZIEŻ

W grupie dzieci i młodzieży głównymi problemami/potrzebami dostrzeganymi przez mieszkańców oraz liderów społecznych i przedstawicieli instytucji są:

- brak lub niedostateczna ilość zorganizowanych form spędzania czasu wolnego,
- zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców,
- brak miejsc spotkań młodzieży,
- ograniczony dostęp do zajęć pozalekcyjnych, mniejsza oferta tych zajęć w porównaniu do większych miejscowości
- wzorce wychowawcze preferujące obowiązki zawodowe np. związane z prowadzonym gospodarstwem rolnym ponad rozwój osobisty w tym rozwój dzieci.

Widząc te negatywne zjawiska i potrzeby respondenci badań ankietowych oraz liderzy wskazali także konkretne rozwiązania odpowiadające wyżej opisanym potrzebom takie jak:

- organizacja miejsc spędzania czasu dla dzieci i młodzieży,
- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz potrzeby organizacji warsztatów rozwijających zainteresowania.

W ramach utworzonego Centrum Usług Społecznych widoczna jest potrzeba utworzenia miejsca integracji i edukacji dzieci i młodzieży. Miejsce takie mogłoby pełnić funkcje opiekuńcze (po zajęciach lekcyjnych, w dni wolne od nauki szkolonej, w ferie i wakacje), wspomagające (pomoc w odrabianiu lekcji, wspomaganie kompetencji kluczowych np. matematycznych, językowych), rozwijające umiejętności społeczne (warsztaty umiejętności społecznych), dbanie o właściwy rozwój psychoruchowy (gimnastyka korekcyjna, zajęcia ogólnorozwojowe sportowe).

Ważne jest aby dostęp do tego typu miejsca i usług był możliwie szeroki, tak aby było to rzeczywiste miejsce edukacji i integracji a nie miejsce „stygmatyzujące” dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz miejsce służące potrzebom dzieci i młodzieży było dostępne także dla dzieci o specjalnych potrzebach (bez barier architektonicznych, dostosowane do potrzeb dzieci z dysfunkcjami wzroku i słuchu a także dzieci ze spektrum autyzmu).

Ważne jest także rozszerzanie programów stypendialnych, wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół podstawowych w rozwijaniu ich uzdolnień i zainteresowań oraz stwarzanie możliwości udziału w powiatowych, wojewódzkich i ogólnopolskich imprezach (np. olimpiadach, konkursach, festiwalach, turniejach itp.). - motywowanie dzieci i młodzieży do podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębianiem wiedzy. Stwarzanie pozytywnych wzorców dla społeczności uczniowskiej i motywowanie rodziców do wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

SENIORZY

Głównymi problemami/potrzebami dotyczącymi seniorów w gminie Stawiski według badań ilościowych i jakościowych są:

- choroby i pogarszający się stan zdrowia,
- problemy z transportem, przemieszczaniem się np. z dojazdem do lekarza,
- samotność, izolacja osób starszych
- pogarszająca się sytuacja finansowa osób starszych.

Jeśli chodzi o pomysły na poprawienie sytuacji seniorów do najczęściej występujących odpowiedzi należy zaliczyć:

- zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych,
- zapewnienie dojazdu do specjalistów w celach zdrowotnych,
- udostępnienie sprzętu wspomagającego funkcjonowanie i rehabilitację oraz opiekę,
- rozszerzenie usług opiekuńczych dla osób starszych.

Wyniki badania potwierdzają trendy ogólnopolskie. Starzejące się społeczeństwo wymaga od władz i systemu wsparcia zmiany w podejściu do usług zdrowotnych i opiekuńczych zwłaszcza tych indywidualnych, specjalistycznych oraz w miejscu zamieszkania osób starszych.

W wywiadach indywidualnych pogłębiona została kwestia potrzeb wsparcia seniorów. Wskazano przede wszystkim brak w gminie dostępu do lekarzy specjalistów w tym w szczególności do ginekologa, geriatry a także do rehabilitacji.

Usługi świadczone w ramach CUS kierowane do seniorów powinny być świadczone dwutorowo:

- Usługi związane z profilaktyką o ochroną zdrowia np. specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, dostęp do rehabilitacji (np. poprzez wyposażenie w ramach CUS gabinetu rehabilitacyjnego oraz zatrudnienie specjalisty rehabilitanta), organizacja wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego oraz wspomagającego leczenie, zapewnienie transportu do lekarzy specjalistów.

- Usługi związane z przeciwdziałaniem izolacji osób starszych np. poprzez rozszerzenie oferty klubu seniora (zajęcia psychoruchowe, rozwijające zainteresowania, integracyjne, działania profilaktyczne np. dostęp do porad dietetyka)

W ramach usług kierowanych do seniorów konieczna jest współpraca CUS z innymi podmiotami realizującymi działania do seniorów np. Kołami Gospodyń Wiejskich, lokalnymi stowarzyszeniami

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Osoby z niepełnosprawnościami zostały podzielone na dwie grupy:

- dorosłe osoby z niepełnosprawnościami oraz
- rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnościami.

Problemy jakich doświadczają - zdaniem respondentów - dorosłe osoby z niepełnosprawnościami – mieszkańcy gminy to:

- brak miejsc i ofert pracy,
- utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych,
- bariery architektoniczne.

Główne problemy/potrzeby opiekunów osób z niepełnosprawnościami w tym rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością to:

- zmęczenie psychiczne,
- zmęczenie fizyczne,
- trudności finansowe,
- ograniczone możliwości pracy i rozwoju osobistego.

Pogłębiona analiza problemów rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnościami wskazała następujące potrzeby:

- zapewnienie dostępu do rehabilitacji,
- zapewnienie wsparcia zdrowotnego – specjalistycznego,
- diagnoza w kontekście sytuacji zdrowotnej,
- integracja ze środowiskiem rówieśniczym,
- zapewnienie adekwatnej, dostosowanej do potrzeb dziecka edukacji,
- zagospodarowanie czasu wolnego,
- zapewnienie działań rozwijających zainteresowania.

Wskazanymi pomysłami na działania przeciwdziałające negatywnym zjawiskom odnoszącym się do obszaru niepełnosprawności, które powinny być podjęte w ramach tworzonego Centrum Usług Społecznych są:

- zajęcia rozwijające i edukacyjne kierowane do osób z niepełnosprawnościami,
- wsparcie psychologiczne kierowane do osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin,
- wsparcie w rehabilitacji w miejscu zamieszkania.

RODZINY

Negatywne zjawiska odnoszące się do funkcjonowania rodzin w gminie wskazane w przeprowadzonej Diagnostyce to:

- nałogi w tym głównie uzależnienie od alkoholu,
- dysfunkcyjność rodzin
- bezradność opiekuńczo-wychowawcza,
- bezrobocie,
- zaniedbywanie dzieci,
- rozpad więzi rodzinnych,
- problemy z dostępem do usług zdrowotnych.

Pomysły na działania przeciwdziałające negatywnym zjawiskom dotyczącym rodziny to:

- organizacja miejsc spędzania wolnego czasu,
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w formie zajęć pozalekcyjnych,
- profilaktyka uzależnień,
- wsparcie asystenta rodziny,
- pomoc psychologa,
- dostęp do badań profilaktycznych,
- warsztaty rozwijające zainteresowania

MIESZKAŃCY – DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE

Główną zidentyfikowaną potrzebą w obszarze aktywności społecznej jest potrzeba działań animacyjnych polegających na wspieraniu lokalnych organizacji pozarządowych i liderów społecznych oraz ich działań w tym zwiększania potencjału lokalnych organizacji pozarządowych poprzez.

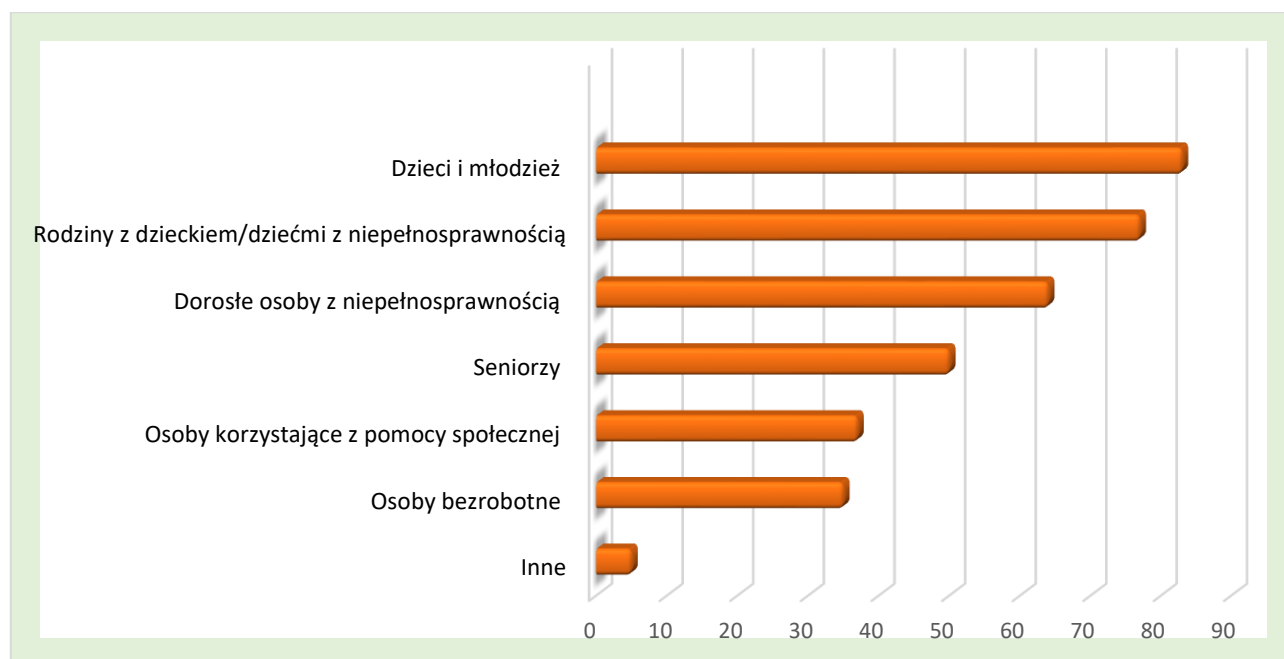
- organizację wydarzeń lokalnych przy wsparciu animatorów,
- wspólne uczestniczenia i organizowanie zajęć dla uczestników CUS - działania konsolidujące i budujące trwałe więzi społeczne,
- zaangażowanie przedstawicieli społeczności lokalnej w wspólną realizację projektów dofinansowywanych ze środków zewnętrznych,
- realizacja sąsiedzkich usług opiekuńczych w ramach świadczonych w projekcie usług społecznych. Celem wolontariatu sąsiedzkiego będzie zwiększenie aktywności społeczności lokalnej w Gminie Stawiski oraz wzmocnienie wsparcia udzielanego osobom osamotnionym, zwłaszcza osobom starszym (zwiększenie zakresu relacji między osobami mieszkającymi po sąsiedzku, zwiększenie współodpowiedzialności za siebie nawzajem, poprawa samopoczucia osób, którym udzielane jest wsparcie, jak i udzielających wsparcia, wzmocnienie poczucia bycia potrzebnym u obu stron).

Konieczne jest umożliwienie społeczności lokalnej realizowania oddolnych inicjatyw m.in. w zakresie wolontariatu, w tym wolontariatu senioralnego, samopomocy sąsiedzkiej, realizacji działań na obszarach wiejskich i w świetlicach wiejskich. Dużą rolę w tym zakresie powinien pełnić organizator społeczności lokalnej. Warto w tym zakresie współpracować z działającymi w gminie kołami gospodyń wiejskich.

IV. CHARAKTERYSTYKA I PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM

Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Stawiski określiła priorytetowe grupy odbiorców usług społecznych. Mieszkańcy Gminy Stawiski wskazali odpowiednio:

Wykres 1. Jakie grupy przede wszystkim powinny być objęte wsparciem w ramach tworzonego Centrum Usług Społecznych w Gminie Stawiski

Źródło: Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Stawiski, Stawiski, luty 2021

Według przedstawicieli społeczności lokalnej priorytetowymi grupami docelowymi, które powinny zostać objęte wsparciem w ramach CUS są:

- dzieci i młodzież,
 - osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodzice/rodzeństwo oraz dorosłe osoby z niepełnosprawnościami),
 - seniorzy.
- 1) Grupa dzieci i młodzieży obejmuje w szczególności dzieci od 6 roku życia aż do pełnoletności. Z usług będą mogły korzystać wszystkie dzieci zamieszkujące obszar gminy Stawiski, w tym będące pod opieką OPS. Łącznie z usług skorzysta min. 90 osób.
 - 2) Osoby z niepełnosprawnościami (stałe lub czasowo) z obszaru gminy Stawiski – min. 30 osób.
 - 3) Osoby starsze, po 60 roku życia zamieszkujące gminę Stawiski – min. 40 osób.

Poza grupami priorytetowymi odbiorcami działań będą:

- rodzice potrzebujący wsparcia w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami – 50 osób,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych i grup nieformalnych działających na terenie gminy Stawiski – 30 osób,
- mieszkańcy gminy Stawiski potrzebujący wsparcia psychologicznego lub prawnego – 50 osób,

- mieszkańcy gminy Stawiski potrzebujący wsparcia profilaktycznego i rehabilitacyjnego – 60 osób,
- wszyscy mieszkańcy gminy biorący udział w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych.

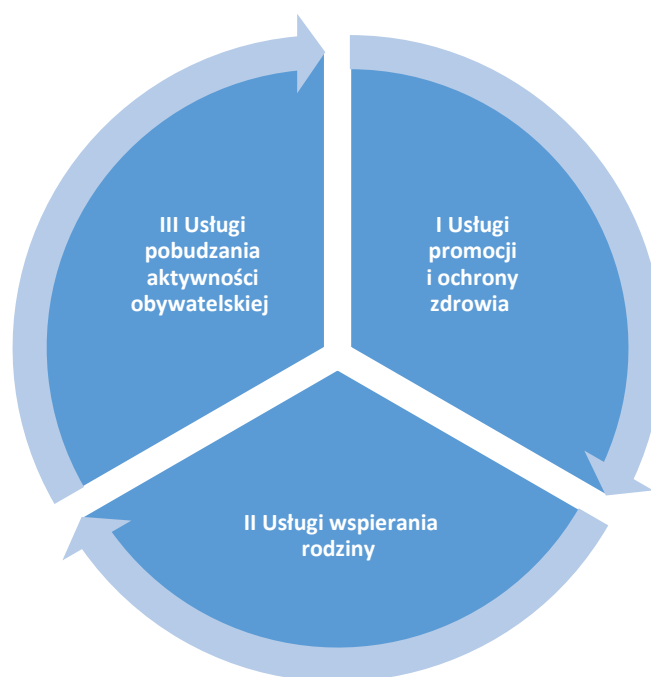
V. OKREŚLENIE USŁUG SPOŁECZNYCH OFEROWANYCH W PROGRAMIE

Konieczność zapewnienia wysokiej jakości usług społecznych oraz sprawnego systemu zarządzania nimi leży u podstaw utworzonego w Stawiskach **Centrum Usług Społecznych (CUS)**. Powstało ono w wyniku przekształcenia dotychczasowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych w Stawiskach.

Zgodnie z założeniami prawnymi centra usług społecznych pomyślane zostały jako podmioty koordynujące lokalne systemy usług społecznych użyteczności publicznej, a więc usług dostępnych dla wszystkich mieszkańców, a nie tylko dla tych zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubogich czy też doświadczających szczególnych problemów, którzy dotychczas byli beneficjentami pomocy społecznej.

Centrum usług społecznych zaprojektowane zostało w ustawie – **jako instytucja jednego okienka**. Taką też formę przyjmie CUS w Stawiskach, a pracownikiem pierwszego kontaktu będzie koordynator indywidualnych usług społecznych. To tutaj mieszkańcy będą mogli uzgodnić z pracownikiem centrum indywidualne plany usług społecznych i w ramach ustalonych planów korzystać z różnorodnych form wsparcia i usług, które świadczyć będą CUS oraz lokalni usługodawcy.

Zakresy usług ujętych w Programie Usług Społecznych wynikają z art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818). katalog usług społecznych – zgodnie z przeprowadzoną diagnozą potrzeb obejmie 3 typy usług spośród katalogu wskazanego w ustawie. W kolejnych latach działania centrum katalog ten będzie podlegał rozszerzeniu w zależności lub innym zmianom w zależności od potrzeb mieszkańców.

W ramach każdego z wyżej wskazanych typów usług planowane są usługi szczegółowe:

I Usługi promocji i ochrony zdrowia – CENTRUM ZDROWEGO MIESZKAŃCA:

- I.1 – Centrum Poprawy Kondycji Mieszkańców
- I.2 – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego leczenie
- I.3 – Sąsiedzkie usługi opiekuńcze
- I.4 – Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania
- I.5 – Poradnictwo psychologiczne i dietetyczne

II Usługi wspierania rodziny – CENTRUM RODZINY

- II.1 – Działalność klubu młodzieżowego
- II.2 – Działalność świetlicowa
- II.3 - Pomoc w odrabianiu lekcji
- II.4 – Warsztaty rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży
- II.5 – Działania wspierające funkcje wychowawcze rodziców

III Usługi pobudzania aktywności obywatelskiej – CENTRUM AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ

- III.1 – Działania integracyjne i animacyjne kierowane do mieszkańców
- III.2 – Działania Klubu Seniora
- III.3 – Poradnictwo prawne i obywatelskie

Cechą szczególną wyżej wymienionych usług jest ich powszechny charakter oznacza to, że usługi te są usługami użyteczności publicznej w rozumieniu prawa unijnego. Dokumenty unijne stanowią, że adresowanie określonej usługi do konkretnej grupy kategoryjnej (na przykład do seniorów czy osób z niepełnosprawnościami) czy ewentualna opłata za korzystanie z określonej usługi nie stoją w sprzeczności z zasadą powszechności dostępu do usług, jeśli tylko usługi są adresowane do grup mieszkańców o specjalnych, określonych potrzebach, a wielkość ustalonej opłaty za usługę jest tak skalkulowana przez władze publiczne, że nie stanowi dla mieszkańców bariery korzystania z niej. Zgodnie z Art. 7 ust. 2 ustawy o CUS Wykonawcą usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych może być, w szczególności:

- 1) urząd gminy lub
- 2) inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum, lub
- 3) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 i 1570), wyłoniony na podstawie tej ustawy, lub
- 4) podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 i 2215 oraz z 2019 r. poz. 53, 730 i 1655), lub
- 5) podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15.04.2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730, 959 i 1655).

Zaplanowane wyżej wskazane usługi będą realizowane zgodnie z trybami wyboru wykonawców wskazanymi w ustawie, z założeniem, że min. **30% realizowanych usług społecznych będzie realizowana przez organizacje pozarządowe.**

Podział usług ze względu na podmiot realizujący określa poniższa tabela:

Usługi społeczne	Zadanie własne CUS	Zadanie zlecone
I CENTRUM ZDROWEGO MIESZKAŃCA		
I.1 – Centrum Poprawy Kondycji Mieszkańców	X	
I.2 – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego leczenie	X	
I.3 – Sąsiedzkie usługi opiekuńcze	X	
I.4 – Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	X	
I.5 – Poradnictwo psychologiczne i dietetyczne	X	
II CENTRUM RODZINY		
II.1 – Działalność klubu młodzieżowego		X
II.2 – Działalność świetlicowa	X	
II.3 - Pomoc w odrabianiu lekcji	X	
II.4 – Warsztaty rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży		X
II.5 – Działania wspierające funkcje wychowawcze rodziców		X
III CENTRUM AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ		
III.1 – Działania integracyjne i animacyjne kierowane do mieszkańców	X	
w tym Działania integracyjne i animacyjne kierowane do mieszkańców - zadania zlecone		X
III.2 – Działania Klubu Seniora	X	
III.3 – Poradnictwo prawne i obywatelskie		X

VI. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIENIA WARUNKÓW DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH

Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie realizowane będą zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U.2019 poz. 1818) – rozdział 5 - Zasady realizowania programów usług społecznych przez centrum. Kwalifikowanie osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w programie usług społecznych odbywać się może wyłącznie za pośrednictwem Centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego. Kwalifikowanie osób zainteresowanych odbywa się na podstawie złożonych oświadczeń o spełnianiu określonych warunków do korzystania z usług.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, usługi społeczne określone w programie usług społecznych mogą być kierowane do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

Osoby chcące skorzystać z usług społecznych założonych w Programie Usług Społecznych muszą spełnić warunek formalny obowiązkowy tj. być mieszkańcem Gminy Stawiski. Przez mieszkańca Gminy Stawiski należy rozumieć osobę, która ma miejsce zamieszkania i przebywa (z zamiarem stałego pobytu) na terenie Gminy Stawiski.

Pozostałe warunki kwalifikowania w podziale na rodzaje usług realizowanych w CUS:

I CENTRUM ZDROWEGO MIESZKAŃCA

Nazwa usługi	Warunki kwalifikowania	Tryb kwalifikowania i sposób dokumentowania
I.1 – Centrum Poprawy Kondycji Mieszkańców	Kryterium podstawowe: Wskazanie lekarskie na usługi rehabilitacyjne	Wniosek mieszkańca i skierowania lekarskie na usługi rehabilitacyjne
I.2 – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego leczenie	wskazanie lekarskie lub opinia pracownika socjalnego ze wskazaniem potrzebnego sprzętu	Wniosek mieszkańca Zaświadczenie lekarskie lub opinia pracownika socjalnego
I.3 – Sąsiedzkie usługi opiekuńcze	Oświadczenia mieszkańca lub wskazanie pracownika socjalnego w zakresie potrzeby usług opiekuńczych	Wniosek mieszkańca
I.4 – Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Zalecenia lekarza rodzinnego, lekarza specjalisty bądź wskazania pracownika socjalnego na podstawie wywiadu środowiskowego zlecenia organizatora indywidualnych usług społecznych	Wniosek mieszkańca
I.5 – Poradnictwo psychologiczne i dietetyczne	Potrzeba skorzystania z pomocy psychologicznej i/lub dietetycznej	Wniosek mieszkańca

II CENTRUM RODZINY

Nazwa usługi	Warunki kwalifikowania	Tryb kwalifikowania i sposób dokumentowania
II.1 – Działalność klubu młodzieżowego	Kryterium podstawowe: - wiek (15-25 lat) Kryteria dodatkowe: - młodzież z niepełnosprawnościami -osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - dysfunkcje w rodzinie	Wniosek mieszkańca lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego
II.2 – Działalność świetlicowa	Kryterium podstawowe: - wiek (5-15 lat) Kryteria dodatkowe: -dzieci/młodzież z niepełnosprawnościami -osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - dysfunkcje w rodzinie	Wniosek mieszkańca lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego

II.3 - Pomoc w odrabianiu lekcji	Kryterium podstawowe: - wiek dzieci (6-15 lat) Kryteria dodatkowe: - opinie pedagoga/wychowawcy -dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	Wniosek mieszkańca lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego
II.4 –Warsztaty rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży	Kryterium podstawowe: - wiek dzieci (6-15 lat) Kryteria dodatkowe: - opinia pedagoga/wychowawcy - dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	Wniosek mieszkańca lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego
II.5 – Działania wspierające funkcje wychowawcze rodziców	Kryteria dodatkowe: - opinia pedagoga/wychowawcy	Wniosek mieszkańca lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego

III CENTRUM AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ

Nazwa usługi	Warunki kwalifikowania	Tryb kwalifikowania i sposób dokumentowania
III.1 – Działania integracyjne i animacyjne kierowane do mieszkańców		Wniosek mieszkańca
III.2 – Działania Klubu Seniora	Kryterium podstawowe: - wiek 60+, kryterium dodatkowe: - klient OPS	Wniosek mieszkańca
III.3 – Poradnictwo prawne i obywatelskie	Oświadczenie mieszkańca, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej	Wniosek mieszkańca

VII. WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA USŁUGI SPOŁECZNE ORAZ ULG

Usługi społeczne oferowane w programie usług społecznych świadczone będą nieodpłatnie w ramach realizacji projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Stawiski” realizowanego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Usługi społeczne	Wysokość opłaty	Osoby uprawnione do uzyskania ulg
I CENTRUM ZDROWEGO MIESZKAŃCA		
I.1 – Centrum Poprawy Kondycji Mieszkańców	nieodpłatnie	nie dotyczy
I.2 – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego leczenie	nieodpłatnie	nie dotyczy
I.3 – Sąsiedzkie usługi opiekuńcze	nieodpłatnie	nie dotyczy
I.4 – Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	nieodpłatnie	nie dotyczy
I.5 – Poradnictwo psychologiczne i dietetyczne	nieodpłatnie	nie dotyczy
II CENTRUM RODZINY		

II.1 – Działalność klubu młodzieżowego	nieodpłatnie	nie dotyczy
II.2 – Działalność świetlicowa	nieodpłatnie	nie dotyczy
II.3 - Pomoc w odrabianiu lekcji	nieodpłatnie	nie dotyczy
II.4 – Warsztaty rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży	nieodpłatnie	nie dotyczy
II.5 – Działania wspierające funkcje wychowawcze rodziców	nieodpłatnie	nie dotyczy
III CENTRUM AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ		
III.1 – Działania integracyjne i animacyjne kierowane do mieszkańców	nieodpłatnie	nie dotyczy
III.2 – Działania Klubu Seniora	nieodpłatnie	nie dotyczy
III.3 – Poradnictwo prawne i obywatelskie	nieodpłatnie	nie dotyczy

VIII. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH

Zakres danych osobowych niezbędnych do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych dotyczy: podstawowego zakresu danych oraz dodatkowego zakresu danych wynikających z realizacji usługi i dotyczy kwalifikowania poszczególnych grup odbiorców do usług społecznych. Ponadto każdy korzystających z usług społecznych zobowiązany jest do zapoznania się z klauzulą informacyjną oraz oświadczeniem z zakresu przetwarzania danych osobowych wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) [Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016].

Usługi społeczne	Podstawowy zakres danych	Dodatkowy zakres danych wynikających z realizacji usługi
I CENTRUM ZDROWEGO MIESZKAŃCA		
I.1 – Centrum Poprawy Kondycji Mieszkańców	imię i nazwisko adres zamieszkania numer telefonu lub adres email	dane dot. sytuacji zdrowotnej
I.2 – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego leczenie		
I.3 – Sąsiedzkie usługi opiekuńcze		
I.4 – Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania		
I.5 – Poradnictwo psychologiczne i dietetyczne		-
II CENTRUM RODZINY		
II.1 – Działalność klubu młodzieżowego	imię i nazwisko adres zamieszkania numer telefonu lub adres email	opis sytuacji rodzinnej ujętej w wywiadzie środowiskowym
II.2 – Działalność świetlicowa		
II.3 - Pomoc w odrabianiu lekcji		
II.4 – Warsztaty rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży		
II.5 – Działania wspierające funkcje wychowawcze rodziców		
III CENTRUM AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ		
III.1 – Działania integracyjne i animacyjne kierowane do mieszkańców	imię i nazwisko adres zamieszkania numer telefonu lub adres email	-
III.2 – Działania Klubu Seniora		
III.3 – Poradnictwo prawne i obywatelskie		

IX. ORGANIZACJA PROGRAMU, W TYM ETAPY JEGO REALIZACJI

1. Realizatorem Programu Usług Społecznych (PUS) jest Centrum Usług Społecznych w Stawiskach, którego zadaniem będzie:
 - opracowywanie niezbędnych dokumentów w celu realizacji usług społecznych;
 - koordynacja, udział w realizacji, monitoring PUS;
 - wsparcie merytoryczne w zakresie realizacji PUS przez wykonawców;
 - wyszukiwanie i włączanie jak największej liczby podmiotów mogących realizować usługi społeczne na rzecz mieszkańców.
2. Wykonawcą usług społecznych założonych w programie będą:
 - jednostki organizacyjne gminy, w tym Centrum Usług Społecznych
 - organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz.
 - podmioty wyłonione na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2019r. poz. 2019).
3. Etapy realizacji PUS

ETAP I

- Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Stawiskach w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Usług Społecznych w Gminie Stawiski

termin realizacji: III kwartał 2021r.

ETAP II

- Koordynowanie realizacji działań związanych z wdrożeniem PUS w tym: przygotowanie dokumentacji związanej ze zleceniem usług, zlecenie usług społecznych, realizacja usług społecznych,

termin realizacji: IX 2021- VIII 2023.

ETAP III

- Monitorowanie realizacji PUS, termin realizacji: na koniec IV kwartału 2021r.; na koniec IV kwartału 2022r.; na koniec III kwartału 2023 r.

ETAP IV

- Przygotowanie informacji o realizacji PUS, termin realizacji: najpóźniej do 30.09.2023 roku.

X. SPOSÓB MONITOROWANIA, OCENY PROGRAMU i MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI

1. Monitorowanie usług

W ramach działań CUS będzie prowadzony **monitoring** świadczonych usług (z uwzględnieniem opinii mieszkańców – członków społeczności lokalnych – m.in. o jakości świadczonych usług). Monitorowanie służy zapewnieniu odpowiedniej jakości wdrażania Programu Usług Społecznych w Stawiskach. Zgodnie z definicją

monitoring to systematyczne gromadzenie informacji ilościowych i jakościowych z zakresu funkcjonowania instytucji (CUS) oraz stanu realizacji celów z punktu widzenia rzeczowego i finansowego. Celem monitoringu CUS jest ocena skuteczności realizowanych usług oraz ocena zgodności realizacji działań z założonymi celami i zdiagnozowanymi potrzebami. Monitorowanie będzie realizowane w oparciu o system monitoringu, który jest podstawowym narzędziem mierzenia stopnia wdrożenia przewidzianych celów i przedsięwzięć. Za monitorowanie Programu odpowiedzialne jest Centrum Usług Społecznych w Stawiskach. Monitoring jest wewnętrznym mechanizmem oceny działalności CUS.

Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych zostanie sporządzona informacja z realizacji Programu. Zakres informacji będzie zgodny z art. 6 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818).

2. Ocena Programu Usług Społecznych

Ocena, czyli ewaluacja programu będzie dokonywana przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Stawiskach. Ewaluacja to systematyczne badanie wartości lub cech planu działania z punktu widzenia określonych wcześniej kryteriów. Ocena będzie bazować na arkuszu oceny uwzględniającym następujące kryteria oceny:

- Na ile cel programu został osiągnięty?
- Na ile zostały zrealizowane zaplanowane usługi?
- Na ile wykonawcy usług zrealizowali działania zgodnie ze standardami?
- Na ile odbiorcy usług są zadowoleni z realizacji usług?

3. Wskaźniki/mierniki uzyskane bezpośrednio przy realizacji usług:

Nazwa usługi	Nazwa wskaźnika/miernika ilościowe	Jednostka zliczania	Wartość wskaźnika	Jednostka	Dokumenty potwierdzające realizację wskaźnika
CENTRUM ZDROWEGO MIESZKAŃCA					
Centrum Poprawy Kondycji Mieszkańców	liczba osób korzystających z usług fizjoterapeuty oraz z sali	miesiąc	20	Osoba	rejestr usług (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi)
	liczba godzin pracy fizjoterapeuty (śr. 80 miesięcznie)	miesiąc	800	Godzina	karty czasu pracy fizjoterapeuty
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	liczba osób korzystających z usług wypożyczalni	miesiąc	10	Osoba	rejestr wypożyczeń
Działania profilaktyczne zdrowotne	liczba godzin konsultacji dietetycznych	rok	300	Sztuka	rejestr udzielonych konsultacji (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi)
	liczba godzin konsultacji psychologicznych	rok	540	Sztuka	rejestr udzielonych konsultacji (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi)
	liczba mieszkańców objętych wsparciem dietetyka	rok	30	Osoba	rejestr udzielonych konsultacji (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi)
	liczba mieszkańców objętych wsparciem psychologa	rok	30	Osoba	rejestr udzielonych konsultacji (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi)
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania - pielęgniarka	liczba godzin pracy pielęgniarki środowiskowej	rok	480	Godzina	rejestr godzin usług opiekuńczych
Sąsiedzkie usługi opiekuńcze	Liczba osób objętych usługą społeczną	rok	18	osoba	Liczba osób objętych usługą społeczną

CENTRUM RODZINY

Utworzenie, wyposażenie i działalność Klubu Młodzieżowego - miejsca integracji młodzieży	Liczba działających Klubów Młodzieżowych	projekt	1	sztuka	plan i sprawozdanie z działalności Klubu
	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach Klubu	rok	10	osoba	wykaz osób korzystających z Klubu karta zgłoszeniowa
	Liczba spotkań w ramach Klubu	rok	40	sztuka	plan działań Klubu sprawozdanie z działalności Klubu
Warsztaty rozwijające zainteresowania	Liczba grup warsztatowych/zajęć	rok	6	Grupa	program warsztatów/zajęć sprawozdanie z realizacji warsztatów
	Liczba godzin warsztatów	rok	480	godzina	program warsztatów/zajęć
	Liczba uczestników warsztatów	rok	80	osoba	karta zgłoszeniowa
Świetlica usługi opiekuńcze	Liczba działających świetlic	projekt	1	sztuka	konceptcja pracy świetlicy roczny plan pracy informacje na stronie CUS
	Liczba dzienników zajęć	rok	2	sztuka	dziennik zajęć świetlicy
	Liczba godzin zajęć opiekuńczych – (śr. 25 godzin w tygodniu/grupa)	rok	1300	godzin	dziennik zajęć świetlicy
	Liczba spotkań okolicznościowych - Dzień Dziecka, Wigilia, Dzień wiosny	rok	3	sztuka	dziennik zajęć świetlicy Sprawozdanie ze spotkania
Pomoc w odrabianiu lekcji	Liczba kart konsultacji (przedmiotowe)	rok	5	sztuka	plan konsultacji w podziale na przedmioty/obszary
	Liczba godzin konsultacji	rok	300	godzina	karta konsultacji sprawozdanie z konsultacji
	Liczba osób które wezmą udział w warsztatach	rok	50	osoba	Sprawozdanie z realizacji zadania, zestawienie osób korzystających ze wsparcia,

Działania wspierające funkcje wychowawcze rodziców/opiekunów	liczba godzin warsztatów	rok	48	Godzina	program warsztatów
	liczba warsztatów	rok	12	sztuka	program warsztatów
CENTRUM AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ					
Działania animacyjne zwiększające aktywność mieszkańców gminy	Liczba wydarzeń integracyjnych	rok	4	sztuka	listy uczestników sprawozdanie z wydarzenia Dokumentacja fotograficzna
	koncerty kulturalne	rok	6	sztuka	Program wydarzenia Sprawozdanie z koncertu Dokumentacja fotograficzna
Działania integracyjne i animacyjne kierowane do grupy seniorów/ działalność Klubu Seniora	Liczba działających Klubów Seniora	rok	1	sztuka	Regulamin Klubu Seniora Program pracy Klubu Seniora
	liczba osób korzystających z Klubu	rok	20	osoba	wykaz osób korzystających z Klubu wykaz osób korzystających z poszczególnych wydarzeń
	liczba dni pracy Klubu	rok	100	sztuka	Regulamin Klubu Seniora Program pracy Klubu Seniora
	liczba warsztatów	rok	12	sztuka	plan warsztatów sprawozdanie z warsztatów
	liczba wycieczek	rok	4	sztuka	plan wycieczek sprawozdanie z wycieczki
Poradnictwo prawne i obywatelskie	Liczba osób korzystających z poradnictwa	rok	50	Osoba	rejestr udzielonych konsultacji (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi) zestawienie osób korzystających ze wsparcia
	Liczba godzin dyżurów	rok	192	godzina	rejestr udzielonych konsultacji (imię i nazwisko uczestnika usługi, data, czas trwania usługi)

Wskaźniki/mierniki efektywności jakościowe

Mierniki efektywności jakościowe - odnoszą się do:

- 1) Poziomu zadowolenia odbiorców z usług społecznych.
- 2) Jakości realizacji usług społecznych przez wykonawców uwzględniając standardy:
 - a) kompetencje osób realizujących usługę,
 - b) czas i miejsce realizowanej usługi,
 - c) komunikatywność (wyczerpujące i zrozumiałe przekazanie informacji).

Odpowiednio zaplanowany i przygotowany system wskaźników ilościowych i jakościowych spełnia wiele istotnych funkcji w funkcjonowaniu i zarządzaniu CUS:

- **Pomoc w zarządzaniu CUS** – monitoring umożliwia śledzenie postępów w osiąganiu zamierzonych wartości wskaźników produktu i rezultatu, co daje informacje czy należy wprowadzić ewentualne korekty w realizowanych działaniach.
- **Rozliczanie usług** – ukazanie podstawowych osiągnięć interwencji, czyli jej produktów i rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów (finansowych, ludzkich, itp.).
- **Podstawa dla ewaluacji i oceny efektów** – sprawny system monitoringu zapewni rzetelne dane stanowiące wkład do procesu ewaluacji – oceny skuteczności i efektywności realizowanych usług,
- **Zapewnienie informacji** – dane z systemu monitoringu i oceny stanowią informację dla interesariuszy interwencji na różnych poziomach, m.in.: użytkowników (kadra, organy i pracownicy CUS, podmiotów realizujących usługi oraz społeczności lokalnej, mieszkańców Gminy Stawiski).
- **Funkcja społeczna** – funkcjonowanie CUS ma odpowiadać na potrzeby społeczności lokalnej, stąd też niezbędne jest dostarczanie jej wiedzy o realizacji działań. Zapewnia to zrozumienie i poparcie ogółu mieszkańców dla zaplanowanego kształtu działań CUS, w tym zakresu i formy realizowanych usług.

XI. BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

Usługi realizowane w ramach Programu finansowane będą w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Stawiski”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Środki finansowe przeznaczone na realizację usług w poszczególnych latach:

środki przeznaczone na realizację usług ogółem /w zł/	środki na 2021r. /w zł/	środki na 2022 r. /w zł/	środki na 2023 r. /w zł/	Źródła finansowania
1 567 589	380 353	717 440	469 796	Europejski Fundusz Społeczny